

13. Drøftelse: Temaer i ny runde helhedsplaner (2011-22288)

Oplæg til drøftelse af relevante temaer for boligsociale helhedsplaner 2011-14

INDSTILLING OG Beslutning

Teknik- og Miljøforvaltningen indstiller,

1. at Teknik- og Miljøudvalget drøfter mulige temaer for boligsociale helhedsplaner 2011 - 14

Problemstilling

På Teknik- og Miljøudvalgets møde den 7. februar 2011 blev ”Nye krav og anbefalinger til boligsociale helhedsplaner” præsenteret og diskuteret. På den baggrund ønskede udvalget også at drøfte det faglige indhold i de kommende boligsociale helhedsplaner. Drøftelsen skal danne udgangspunkt for en faglig dialog med de almene boligorganisationer. Helhedsplanerne er muliggjort med Regeringens Boligaftale fra efteråret 2010 og der uddeles 440 mio. kr. årligt på landsplan til henholdsvis huslejenedsættelse og boligsociale helhedsplaner. Helhedsplanarbejdet tager udgangspunkt i kommunens vedtagne politikker og strategier. I forhold til Teknik- og Miljøudvalgets ressort, er det primært; hovedaftalen mellem Boligselskabernes Landsforenings 1. kreds og Københavns Kommune (vedtaget af Teknik- og Miljøudvalget den 8. november 2010), det igangværende arbejde med Politik for Udsatte Byområder, samt udarbejdelse af strategi for særligt udsatte byområder.

Løsning

Københavns arbejde med de udsatte byområder har tre primære fokusområder: individbaserede indsatser, områdebaserede indsatser og de ordinære kommunale driftsopgaver. De boligsociale helhedsplaner hører til i kategorien områdebaserede indsatser, og er derfor hverken målrettet individ eller drift. De boligsociale helhedsplaner skal afhjælpe og forebygge en række komplekse problemstillinger af social og fysisk karakter, hvoraf flere af ikke mindst de sociale problemstillinger, har deres rod i strukturelle samfundsmæssige problemstillinger som ledighed, manglende integration, fattigdom og organiseringen af det danske boligmarked. Nedenfor skitseres mulige temaer i en ny runde helhedsplaner og de mest gennemgående udfordringer og målgrupper for de boligsociale indsatser. Forvaltningen har valgt disse temaer til drøftelse på baggrund af viden fra Center For Boligsocial Udvikling og forvaltningens egen evaluering af de eksisterende helhedsplaner (se bilag 1) samt Landsbyggefondens udmelding omkring mulige temaer.

Børn, unge og familier

En af de primære udfordringer i de udsatte boligområder er, at mange børn og unge er uden tilknytning til foreningsliv og klubtilbud. Konsekvensen er ofte, at de driver omkring i kvarteret og i nogle tilfælde skaber utryghed blandt områdets beboere og besøgende. Særligt unge mænd i 18+ gruppen er en væsentlig kilde til utryghed. Målgruppen for indsatser i de boligsociale helhedsplaner er både områdernes børn og unge i al almindelighed, men også i mindre grad den hårde kerne af udsatte børn og unge. Via målrettede aktiviteter og brobygning til eksisterende tilbud søger helhedsplanerne at skabe indhold i børn og unges fritids- og hverdagsliv, således at kriminalitet og utryghed forebygges. Typiske målrettede aktiviteter er f.eks. at introducere børn og unge til

foreningslivet og at hjælpe unge ud i fritidsjobs. Samtidig har helhedsplanerne også mulighed for at iværksætte tiltag, der kan rumme hele familien frem for at fokusere på det enkelte individ. I den forbindelse arbejder helhedsplanerne f.eks. fokuseret med at forældre i højere grad inddrages i aktiviteter og tiltag i boligområderne. Endelig har helhedsplanerne også vist sig gavnlige i forhold til at skabe kontakt til børn, unge og familier, som kommunen i sin kraft af myndighed har vanskeligt ved at nå, ellert måske slet ikke har kendskab til.

Det sociale liv og evnen til at bo

En anden helt overvejende udfordring i de udsatte boligområder er koncentrationen af en lang række komplekse problemstillinger, som i mange tilfælde påvirker beboernes *evne til at bo*, men også underminerer sammenhængskraften og skaber splittelse og dårlig trivsel i boligområderne. Boligområderne lider generelt under høje udgifter til vedligeholdelse af boliger og fællesarealer, ligesom udgifter til hærværksbekæmpelse ofte er betydeligt højere end i områder der ikke i samme grad er præget af et sammenfald af komplekse sociale og fysiske problemer. Helhedsplanerne arbejder mange steder med adfærdsændringer mod mere klimavenlig adfærd, og der er bl.a. stor succes med at uddanne miljøambassadører i områderne, som udbreder nye adfærdsmønstre blandt de øvrige beboere.

Beskæftigelse og uddannelse

Koncentrationen af beboere uden tilknytning til arbejdsmarkedet er en gennemgående udfordring i de udsatte boligområder. Færre på passiv forsørgelse og flere beboere på vej mod beskæftigelse kan afhjælpe mange problemer i de udsatte boligområder. Helhedsplanerne har gode erfaringer med at arbejde med beboernes motivation og de arbejder målrettet med at motivere beboerne til at deltage som frivillige i områderne, og i samfundet generelt. Herudover arbejder de med opkvalificering i forhold til job og uddannelse, og i nogle tilfælde er det også lykket at tilvejebringe nye og anderledes beskæftigelsesmuligheder. Der er herunder potentiale for at arbejde mere indgående med at fremme beboernes lyst og muligheder til at være iværksættere. Hvis udviklingen skal vendes kræver det, at der udvikles og tænkes nyt. Helhedsplanernes fokus på motivation og opkvalificering af beboere udenfor beskæftigelse og uden arbejdsmarkedserfaring kan bygge bro til de kommunale indsatser i forhold til øget beskæftigelse i de udsatte områder.

Sundhed

Sundhed, eller rettere manglen på samme, er gennem de senere år blevet et tilbagevendende tema i udsatte boligområder. Forskning i folkesundhed og dødelighed viser, at der er klar sammenhæng mellem sociale forhold som f.eks. uddannelse og beskæftigelse og sundhed. I praksis betyder det, at en borger med god uddannelse lever længere og har flere gode leveår, end en borger med kort eller ingen uddannelse. Da de udsatte boligområder netop er kendetegnet ved en stor andel beboere uden eller med kort uddannelse såvel som en stor andel borgere uden eller med sporadisk tilknytning til arbejdsmarkedet, er sundhedstilstanden betydeligt ringere her, sammenlignet med resten af byen. De boligsociale helhedsplaner kan via aktiviteter og tiltag rettet mod udsatte beboere, være med til at sætte fokus på sundhed - dels som kilde til trivsel i boligområderne men også som en væsentlig forudsætning for en stabil tilknytning til arbejdsmarkedet. Også i forhold til sundhed kan helhedsplanerne bygge bro til eksisterende kommunale og private tilbud, men også udvikle indsatser målrettet de udsatte beboeres problemer og ressourcer.

Integration

De udsatte boligområder i København er generelt kendetegnet ved en overrepræsentation af borgere

fra ikke-vestlige lande og store integrationsudfordringer. Integrationstematikken overlapper med andre udfordringer i områderne, og således hænger manglende integrationen sammen med f.eks. beskæftigelse, børn og unge udenfor klub- og fritidstilbud, sundhed og det sociale liv i boligområderne. I helhedsplanerne er der mulighed for at arbejde med integration i kombination med de øvrige temaer og ikke som en afgrænset problemstilling. I Teknik- og Miljøudvalgets handleplan for integrationspolitikken, er det en klar målsætning, at der ikke må komme nye udsatte boligområder i København. Kommunens arbejde mod færre udsatte boligområder, bl.a. via initiativaftaler for de ti særligt udsatte boligområder, kan med fordel støttes af projekter og indsatser i helhedsplanerne, der netop har mulighed for at opfange og inkludere de borgere, som kommunen har vanskeligt ved at nå. Det kan være indsatser og aktiviteter, under temaerne sundhed, børn, unge og familier eller uddannelse og beskæftigelse - alle temaer som har et væsentligt integrationsmæssigt aspekt.

Økonomi

Indstillingen har ingen økonomiske konsekvenser. Teknik- og Miljøudvalget har på budget 2012 et ønske om medfinansieringspulje i perioden 2012-2014 til medfinansiering af boligsociale helhedsplaner på 30 mio. kr. Dette vil muliggøre boligsociale helhedsplaner for 290 mio. kr. i København forudsat at de almene boligorganisationer også medfinansierer helhedsplanerne med i alt 30 mio. kr.

Videre proces

Når Landsbyggefonden har givet deres prækvalifikation af ansøgningerne, skal der udarbejdes helhedsplaner. Selve udformningen af de enkelte helhedsplaner vil bl.a. ske på baggrund af udvalgets drøftelse af temaerne i denne indstilling. Disse helhedsplaner skal politisk behandles i efteråret 2011, hvorefter Landsbyggefonden giver deres støttetilsagn.

Hjalte Aaberg

/Tina Saaby

bilag

[Bilag 1 Evaluering af helhedsplaner](#)

